

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 61/05

30.6.2005

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-537/03

Katja Candolin ym. v. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola ja Jarno Ruokoranta

PAKOLLISEN LIIKENNEVAKUUTUKSEN JÄRJESTELMÄ, JOSSA MATKUSTAJALTA, JOKA ON MYÖTÄVAIKUTTANUT VAHINGON SYNTYMISEEN, EVÄTÄÄN KORVAUS TAI RAJOITETAAN SITÄ SUHTEETTOMASTI, ON YHTEISÖN OIKEUDEN VASTAINEN

Sillä, että kyseinen matkustaja on sen ajoneuvon omistaja, jonka kuljettaja on aiheuttanut vahingon, ei ole merkitystä.

Vuonna 1997 Katja Candolinin äiti Tanja Candolin sekä Jari-Antero Viljaniemi ja Veli-Matti Paananen ovat olleet matkustajina Paanasen omistamassa autossa, jota Jarno Ruokoranta on kuljettanut. Matkan kuluessa tapahtui liikenneonnettomuus, jonka seurauksena Tanja Candolin sai surmansa ja muut matkustajat saivat vakavia vammoja. Kuljettaja ja kaikki matkustajat olivat alkoholin vaikutuksen alaisina.

Ruokoranta tuomittiin vankeusrangaistukseen ja velvoitettiin suorittamaan korvauksia Katja Candolinille, Viljaniemelle ja Paanaselle. Koska asiaa käsitelleet tuomioistuimet katsoivat, että kaikkien matkustajien oli täytynyt havaita kuljettajan humalatila, ne päättivät kuitenkin, että kenelläkään heistä ei ollut Suomen liikennevakuutuslain¹ mukaan oikeutta saada korvausta vakuutusyhtiöltä.

Tässä yhteydessä Suomen korkein oikeus kysyy Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta, onko yhteisön oikeuden kanssa ristiriidassa kansallinen lainsäädäntö, jossa sallitaan evätä matkustajalle pakollisesta liikennevakuutuksesta maksettava korvaus tai rajoittaa sitä sillä perusteella, että hän on myötävaikuttanut kärsimäänsä vahinkoon, ja onko vastaus erilainen siinä tapauksessa, että matkustaja on ajoneuvon omistaja.

¹ Laki 279/1959, 26.6.1959.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa ensiksi, että liikennevakuutusdirektiiveillä² ei pyritä yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden vahingonkorvausvastuusäännöstöä ja että tällä hetkellä voimassa olevan yhteisön oikeuden mukaan jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää, minkälaista vahingonkorvausvastuusäännöstöä sovelletaan liikennevahinkoihin.

Jäsenvaltioiden on kuitenkin käytettävä toimivaltaansa yhteisön oikeutta ja erityisesti näitä direktiivejä **noudattaen**, joiden tarkoituksena on sen takaaminen, että kaikkien matkustajien on voitava saada korvaus pakollisesta liikennevakuutuksesta heidän ajoneuvonsa aiheuttaman onnettomuuden johdosta kärsimistään vahingoista.

Kansalliset säännökset, jotka sääntelevät ajoneuvon käyttämisestä aiheutuvien vahinkotapahtumien korvaamista, eivät siis voi riistää kyseisiltä säännöksiltä niiden tehokasta vaikutusta.

Tilanne on tällainen erityisesti, jos kansallisessa säännöstössä yleisin ja abstraktein kriteerein joko evätään matkustajalta oikeus saada korvausta pakollisesta liikennevakuutuksesta tai rajoitetaan tätä oikeutta suhteettomasti yksinomaan sillä perusteella, että matkustaja on myötävaikuttanut vahingon syntymiseen.

Vahingonkärsijälle tulevan korvauksen laajuutta voidaan rajoittaa vain poikkeuksellisissa olosuhteissa ja tapauskohtaisen arvioinnin perusteella.

Tällaisten olosuhteiden olemassaolon ja korvauksen rajoittamisen oikeasuhteisuuden arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä. **Merkitystä ei ole sillä, että kyseinen matkustaja on sen ajoneuvon omistaja, jonka kuljettaja on aiheuttanut vahingon.**

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: DE, EN, FR, NL, FI

Tuomion koko teksti on Internetissä

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=fi>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656

² Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 24 päivänä huhtikuuta 1972 annettu neuvoston direktiivi 72/166/ETY (EYVL L 103); moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30 päivänä joulukuuta 1983 annettu toinen neuvoston direktiivi 84/5/ETY (EYVL 1984, L 8, s. 17); moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä toukokuuta 1990 annettu kolmas neuvoston direktiivi 90/232/ETY (EYVL L 129, s. 33).